Svar på skriftligt spörsmål SSS 145/2025 rd

Svar på skriftligt spörsmål om underhållet av vägnätet i östra Finland

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 145/2025 rd undertecknat av riksdagsledamot Vesa Kallio /cent m.fl.:

> Understöder regeringen Trafikledsverkets riktlinjer om att underhållet av vägnätet i östra Finland kan skötas sämre än i resten av landet,
>
> ämnar regeringen ingripa i Trafikledsverkets riktlinjer, som försämrar regionens konkurrenskraft avsevärt jämfört med resten av landet, och
>
> har regeringen säkerställt att Trafikledsverkets riktlinjer är rättvisa
> och tar hänsyn bland annat till att virkesanskaffningen i östra Finland har ökat till följd av att virkesimporten från Ryssland har upphört, vilket har lett till en avsevärd ökning av den tunga trafiken i området, och
>
> ämnar regeringen ingripa i den försämrade tillgängligheten i Trafikledsverkets riktlinjer och också i uppdateringen av Trafik 12-planen
> samt i den felaktiga tolkningen av tillgängligheten?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

I spörsmålet hänvisas till den intervju som Trafikledsverket gav till FNB den 4 maj 2025 och de tidningsartiklar som skrivits på basis av intervjun. I intervjun nämndes inte att nivån på underhållet skulle ha sänkts på grund av stängningen av östgränsen, utan man konstaterade att då man är tvungen att prioritera landsvägsreparationerna på riksnivå, sker det utifrån trafikmängden och verkningsfullheten.

Nivån på underhållet regleras riksomfattande i hela landet, om vägarnas trafikmässiga eller regionala betydelse förändras avsevärt. Processen är dock långsam och förändringarna inverkar långsamt i synnerhet på skötseln av landsvägarna, eftersom underhållsentreprenaderna är mångåriga. När det gäller reparationer (beläggningar osv.) kan reparationsklassen för en väg sänkas till följd av minskad trafik, med beaktande av både antal fordon och transporterade ton. Det innebär att sannolikheten för att vägen ska tas med i beläggningsprogrammet minskar under de närmaste

åren, om finansieringen är knapp. Hål och andra brister som äventyrar trafiksäkerheten åtgärdas så snart som möjligt, utan separata program. På motsvarande sätt grundar sig klassen för vinterunderhållet av landsvägarna förutom på vägarnas trafikmängd även på deras ställning i nätverket, dvs. rollen som förmedlare av trafik och förenare av områden.

I en situation där en enskild vägs trafikmässiga och regionala betydelse verkligen rasar till en bråkdel av den nuvarande, kan skötsel- och reparationsnivån sänkas snabbt, vilket är ekonomiskt förnuftigt då finansieringen är knapp. Utöver den samhällsekonomiska granskningen är det bra att komma ihåg att även reparationsbehovet kan minska när belastningen från trafiken minskar. Sådana beslut är dock inte på något sätt regionberoende. Sammantaget har det satsats flerfaldiga belopp på väginvesteringar nu jämfört med under den föregående regeringsperioden. I fråga om nya investeringar har infrastrukturbranschen de facto bättre utsikter nu än under de föregående 20 åren.

Trafikledsverket har således inga riktlinjer för att försämra underhållet i ett geografiskt område jämfört med resten av landet. Nivån på underhållet i hela landet bestäms på basis av samma principer, dvs. på basis av den trafikmässiga och regionstrukturella betydelsen.

Trafik 12-planen uppdateras som bäst. Huvudmålen för planen är funktionalitet, säkerhet och hållbarhet, men även tillgänglighet ingår i målen som en faktor som stöder de övriga målen. Transportsystemet utvecklas med tanke på användarna och så att konkurrenskraften och tillväxten, de olika regionernas tillgänglighet och medborgarnas möjligheter till smidiga transporter säkerställs. Detta görs kunskapsbaserat utifrån åtgärderna i åtgärdsprogrammet och de behov som framkommit i transportsystemanalysen. Även Trafikledsverkets investeringsprogram kommer att uppdateras utifrån de nya riktlinjerna och åtgärderna efter att Trafik 12-planen har blivit klar, i slutet av 2025.

Helsingfors 28.5.2025

Kommunikationsminister Lulu Ranne